

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

redaktor naczelny:

radca prawny Andrzej Fortuna

redakcja:

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

ul. Zawiszy Czarnego 6/1

80-433 Gdańsk

Nr wpisu do rejestru dzienników i czasopism: L.P. 1797

wydawca:

Andrzej Fortuna prowadzący

działalność gospodarczą pod nazwą

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

ul. Zawiszy Czarnego 6/1

80-433 Gdańsk

Biuletyn z 13.09.2022 r.

I. Zmiany w regulacjach

ZMIANY W KODEKSIE SPÓŁEK HANDLOWYCH

W dniu 13 października 2022 r. wejdzie w życie ustawa z 9 lutego 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 807).

Nowelizacja modyfikuje zakres odpowiedzialności reprezentantów spółek kapitałowych w relacjach wewnętrznych, tj. względem samych spółek. Zwerbalizowana zostanie zasada, że członkowie zarządu, rad nadzorczych i komisji rewizyjnych przy wykonywaniu swoich obowiązków powinni dołożyć staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności oraz dochować lojalności wobec spółki. Do naruszenia obowiązku dołożenia należytej staranności nie dojdzie, jeżeli ww. podmioty postępując w sposób lojalny wobec spółki, działają w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, w tym na podstawie informacji, analiz i opinii, które powinny być w danych okolicznościach uwzględnione przy dokonywaniu starannej oceny.

Przepisy będą również określały, że ww. reprezentanci nie mogą ujawniać tajemnic spółki także po wygaśnięciu swojego mandatu.

Ustawa wprowadza obowiązek protokołowania uchwał podejmowanych przez zarząd, jak również przyznaje radom nadzorczym dodatkowe uprawnienia, w tym możliwość powołania komitetu rady nadzorczej, czy możliwość przyznania w umowie spółki uprawnienia dla rady do podjęcia uchwały w sprawie zbadania na koszt spółki określonej sprawy dotyczącej działalności spółki lub jej majątku przez wybranego doradcę rady nadzorczej.

Istotną zmianą jest wprowadzenie nowej instytucji dotyczącej spółek kapitałowych – tzw. grupy spółek. Spółka dominująca oraz spółka lub spółki zależne będą mogły podjąć uchwałę o uczestnictwie w grupie spółek w celu realizacji wspólnego interesu, który będzie uzasadniał sprawowanie przez spółkę dominującą jednolitego kierownictwa nad pozostałymi spółkami z tej grupy. Uczestnictwo w grupie spółek będzie podlegało ujawnieniu w Krajowym Rejestrze Sądowym. Utworzenie grupy spółek umożliwi spółce dominującej wydawanie wiążących poleceń spółce zależnej oraz sprawowanie stałego nadzoru – za pośrednictwem rady nadzorczej - nad realizacją wspólnych interesów przez pozostałe spółki uczestniczące w grupie.

CYFRYZACJA W PRAWIE BUDOWLANYM

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

W dniu 26 lipca 2022 r. weszła w życie nowelizacja Prawa budowlanego – tj. ustawa z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1557).

Celem nowelizacji jest dążenie do uproszczenia i elektroniczacji procesu budowlanego, a poszczególne zmiany wprowadzane będą etapami.

Najważniejsze zmiany:

- Utworzony został nowy rejestr - Centralny Rejestr Osób Posiadających Uprawnienia Budowlane, tj. tzw. system e-CRUB, dostępny na stronie: <https://e-crub.gunb.gov.pl/>. System e-CRUB ma zastąpić dotychczasowy centralny rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane oraz rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie. Do systemu e-CRUB będą wpisywane dane identyfikujące uprawnienia budowlane, uznane kwalifikacje zawodowe oraz dane dotyczące osoby, która nabyła

te uprawnienia lub kwalifikacje. Osoby wpisane do systemu e-CRUB nie muszą dołączać (do projektu, do zawiadomienia o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót, do protokołu z kontroli stanu technicznego obiektu budowlanego, instalacji i przewodów) decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych oraz zaświadczenia o przynależności do izby samorządu zawodowego. Kontrola posiadanych przez te osoby uprawnień do pełnienia funkcji odbywa się na podstawie danych zawartych w systemie e-CRUB.

- Utworzono nowy portal e-Budownictwo, dostępny pod adresem: <https://e-budownictwo.gunb.gov.pl/>. Takie pisma, jak wnioski o pozwolenie na budowę, o zmianę pozwolenia na budowę, zgłoszenie budowy lub wykonywania innych robót budowlanych, wnioski o pozwolenie na rozbiórkę, zgłoszenie rozbiórki, wnioski o wydanie odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu lub projektu architektoniczno-budowlanego – można złożyć w wersji papierowej albo w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem ww. portalu e-Budownictwo. Przed wypełnieniem formularza należy założyć konto na tym portalu.
- Z początkiem 2023 r. ma zostać utworzony c-KOB umożliwiający prowadzenie książki obiektu budowlanego w postaci elektronicznej. Do końca 2023 r., właściciele i zarządcy nowo powstałych obiektów, będą mogli zakładać książki obiektu budowlanego w dotychczasowej papierowej postaci. Natomiast na koniec 2026 r. wyznaczony został termin zamknięcia ksiąg papierowych oraz utworzenia ksiąg elektronicznych i będzie to dotyczyło już wszystkich obiektów.
- Z dniem 27 stycznia 2023 r. zaczną obowiązywać przepisy umożliwiające prowadzenie elektronicznego dziennika budowy. Dziennik budowy w postaci papierowej będzie wydawany do końca 2029 r.

AKT O USŁUGACH CYFROWYCH

W dniu 5 lipca 2022 r. Parlament Europejski uchwalił rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych) i zmieniającego dyrektywę 2000/31/WE. Teraz akt oczekuje na przyjęcie przez Radę Europejską.

Jest to pierwszy od ponad 20 lat unijny akt prawny regulujący zasady świadczenia usług internetowych. Rozporządzenie ustanawia zharmonizowane przepisy dotyczące świadczenia usług pośrednich na rynku wewnętrznym, w szczególności:

- a) ramy warunkowego wyłączenia odpowiedzialności dostawców usług pośrednich;
- b) przepisy dotyczące szczególnych obowiązków w zakresie należytej staranności dostosowane do pewnych szczególnych kategorii dostawców usług pośrednich;
- c) przepisy dotyczące wdrażania i egzekwowania rozporządzenia, w tym w odniesieniu do współpracy i koordynacji między właściwymi organami.

Rozporządzenie znajdzie zastosowanie do usług pośrednich, które są oferowane odbiorcom usługi mającym miejsce siedziby lub znajdujących się w Unii, niezależnie od miejsca siedziby dostawców tych usług. Za „usługę pośrednią” przepisy rozporządzenia uznają:

- a) usługę „zwykłego przekazu”, polegającą na transmisji w sieci telekomunikacyjnej informacji przekazanych przez odbiorcę usługi lub na zapewnianiu dostępu do sieci telekomunikacyjnej;
- b) usługę „cachingu”, polegającą na transmisji w sieci telekomunikacyjnej informacji przekazanych przez odbiorcę usługi, obejmująca automatyczne, pośrednie i krótkotrwałe przechowywanie tej informacji, dokonywane wyłącznie w celu usprawnienia późniejszej transmisji informacji na żądanie innych odbiorców;
- c) usługę „hostingu”, polegającą na przechowywaniu informacji przekazanych przez odbiorcę usługi oraz na jego żądanie.

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Celem stworzenia wskazanej regulacji unijnej było zapewnienie przyjaznego oraz bezpiecznego środowiska dla użytkowników usług cyfrowych. W związku z tym wśród regulacji znalazły się również przepisy normujące zasady usuwania treści nielegalnych lub szkodliwych przez pośredników internetowych. Rozporządzenie reguluje również zasady prowadzenia reklamy internetowej, jak również nakłada wobec operatorów platform handlu elektronicznego obowiązki mające na celu zapewnić uzyskanie bezpiecznego środowiska na rynku e-commerce.

Choć rozporządzenie dotyczy wszystkich pośredników internetowych, to część nowych obowiązków wprowadzonych rozporządzeniem będzie dotyczyła tylko dużych podmiotów, tj. z wyłączeniem mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw. Wyłączenie obejmuje takie obowiązki, jak publikacja corocznego sprawozdania z przebiegu moderowania treści, wdrożenie przez platformy internetowe systemu rozpatrywania skarg, czy obowiązek zawieszania świadczenia usług odbiorcom publikującym nielegalne treści.

Rozporządzenie jako akt o zasięgu ogólnym, będzie obowiązywało w całości we wszystkich Państwach Członkowskich i podlega bezpośredniemu stosowaniu. Oznacza to, iż nie jest wymagana jego implementacja do krajowego porządku prawnego.

ZMIANA USTAWY PRAWO O POSTĘPOWANIU PRZED SĄDAMI ADMINISTRACYJNYMI

W dniu 26 lipca 2022 r. weszła w życie nowelizacja ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – tj. ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r., poz. 1457).

Zmiany polegają na modyfikacji sposobu doręczania korespondencji w sprawach przed sądami administracyjnymi. Oprócz możliwości doręczenia w mieszkaniu, miejscu pracy lub w miejscu, gdzie zostanie się adresata (art. 69 ust. 1 ustawy), na wniosek adresata doręczenie może być dokonane na wskazany przez niego adres skrytki pocztowej. W takim przypadku pismo składa się w placówce pocztowej, umieszczając zawiadomienie w skrytce pocztowej adresata. W zawiadomieniu wskazuje się placówkę pocztową operatora, w której złożono pismo, oraz zamieszcza się informację, że należy je odebrać w terminie 7 dni od dnia pozostawienia zawiadomienia.

W przypadku niepodjęcia pisma w terminie 7 dni od pozostawienia zawiadomienia w skrytce pocztowej, pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru pisma w terminie nie dłuższym niż czternaście dni od dnia pierwszego zawiadomienia. Doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia 14 dniowego terminu od dnia pierwszego zawiadomienia.

USTAWA O EKONOMII SPOŁECZNEJ

W dniu 30 października 2022 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 1812).

Ustawa określa zasady i warunki uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz związane z tym statusem uprawnienia i obowiązki. Działalność przedsiębiorstwa społecznego ma służyć rozwojowi lokalnemu i ma na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub realizację usług społecznych.

Po spełnieniu określonych w ustawie przesłanek, status przedsiębiorstwa społecznego będzie mógł uzyskać na swój wniosek podmiot ekonomii społecznej, taki jak spółdzielnia socjalna, spółdzielnia pracy, czy organizacja pozarządowa i inny podmiot prowadzący działalność pożytku publicznego albo jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, jeżeli prowadzą działalność odpłatną pożytku publicznego, działalność gospodarczą lub inną działalność o charakterze odpłatnym.

Zgodnie z przepisami ustawy, uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego będzie uprawniało do uzyskania różnych form wsparcia ze środków publicznych, w tym środków na utworzenie stanowiska pracy, na pokrycie kosztów wynagrodzeń, refundacja składek na ubezpieczenie, czy dofinansowanie do oprocentowania zaciągniętych kredytów.

FARMACEUTA JAKO FUNKCJONARIUSZ PUBLICZNY

Z dniem 12 lipca 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy Prawo farmaceutyczne oraz o zawodzie farmaceuty (Dz. U. z 2022 r., poz. 1344).

Zgodnie z nowelizacją, farmaceuta i technik farmaceutyczny podczas i w związku z wykonywaniem w aptece ogólnodostępnej lub punkcie aptecznym czynności określonych w przepisach czynności zawodowych będą korzystać z ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego na zasadach określonych w Kodeksie karnym.

ZMIANY W ZAKRESIE REKLAMY PRODUKTÓW LECZNICZYCH

W dniu 25 lipca 2022 r. opublikowane zostało rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie reklamy produktów leczniczych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1554). Zmiany wejdą w życie w dniu 26 stycznia 2023 r.

Część obecnych zasad dotyczących prowadzenia reklamy w zakładach opieki zdrowotnej będzie dotyczyła zakładów leczniczych wszystkich podmiotów leczniczych, tj. reklama produktu leczniczego nie będzie mogła utrudniać prowadzonej tam działalności, nie może polegać na stosowaniu form dźwiękowych i audiowizualnych oraz może być rozmieszczona jedynie w poczekalniach dla pacjentów.

W ramach nowelizacji usunięto wymóg, aby reklama kierowana do publicznej wiadomości zawierała informacje o przeciwwskazaniach. Zmieniona zostanie treść ostrzeżenia, jakie ma zawierać reklama produktu leczniczego kierowana do publicznej wiadomości. Rozporządzenie wprowadza trzy możliwe warianty treści ostrzeżenia, przy czym jeśli zostanie opracowana nowa reklama dotycząca tego samego produktu, to w reklamie należy użyć innego wariantu ostrzeżenia niż poprzednio.

II. Orzecznictwo

TERMIN ZGŁOSZENIA ŻAŁAŃ WYPŁATY Z GWARANCJI ISTOTNY PRZY BADANIU WADIUM

[Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt KIO 1292/22](#)

Krajowa Izba Odwoławcza nakazała unieważnienie czynności wyboru oferty, odrzucenie oferty wybranego wykonawcy i powtórzenie oceny ofert, uwzględniając tym samym zarzuty odwołującego dotyczące wadliwości wadium wniesionego przez zwycięskiego wykonawcę.

Zamawiający zastrzegł w Specyfikacji Warunków Zamówienia obowiązek wniesienia wadium wskazując, że wadium musi być nieodwołalne i bezwarunkowe, a także musi obejmować cały okres związania ofertą. Wykonawca, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza, wykonując obowiązek wniesienia wadium, przedłożył gwarancję ubezpieczeniową. Gwarant określił datę obowiązywania gwarancji na ostatni dzień związania ofertą, ale jednocześnie zastrzegł, że wypłata z tytułu gwarancji nastąpi w przypadku złożenia żądania wypłaty w terminie obowiązywania gwarancji.

Krajowa Izba Odwoławcza uznała, że wadium nie zostało wniesione w sposób prawidłowy. Zwróciła uwagę, że wprawdzie okres ważności wadium musi odpowiadać terminowi związania ofertą i brak jest przy tym ustawowych podstaw do żądania wniesienia wadium na okres dłuższy. Niemniej jednak w ocenie Izby czym innym jest termin ważności gwarancji wadialnej, a czym innym termin wystąpienia z żądaniem wypłaty z tej gwarancji. Zamawiający musi mieć zapewnioną możliwość zatrzymania wadium (w tym dochodzenia wypłaty z gwarancji, jeśli taka forma została przez wykonawcę wybrana) w przypadku, gdy w okresie związania ofertą wystąpią okoliczności uzasadniające to zatrzymanie.

W ocenie Izby postanowienie gwarancji zobowiązujące do zgłoszenia żądania zapłaty w terminie jej ważności, stanowi niezasadne zawężenie możliwości dochodzenia przez Zamawiającego kwoty należnej z tytułu wadium. Izba zwróciła bowiem uwagę, że w praktyce nie zawsze będzie możliwe zgłoszenie żądania zapłaty w terminie ważności wadium, w szczególności gdy podstawy do jego zatrzymania zaktualizują się w ostatnim dniu tej ważności.

MIARKOWANIE KARY UMOWNEJ TYLKO W WYJĄTKOWYCH PRZYPADKACH

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 10 sierpnia 2022 r., sygn. I ACa 694/21

Sprawa dotyczyła powództwa o zapłatę kar umownych za opóźnienie w usunięciu wad przedmiotu umowy – wykonania prac polegających na dostosowaniu budynku do aktualnych przepisów ochrony przeciwpożarowej.

Pozwany kwestionował zasadność powództwa, a ponadto z ostrożności złożył wniosek o miarkowanie przez sąd kary umownej powołując się m. in. na to, że wszystkie najważniejsze usterki wpływające na funkcjonowanie obiektu zostały przez pozwanego usunięte terminowo.

Sądy obu instancji nie uwzględniły argumentacji pozwanego i zasądziły dochodzoną karę umowną. Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że miarkowanie jest instrumentem o charakterze wyjątkowym i oceniając wnioski o dokonanie miarkowania, należy uwzględnić, jaką funkcję pełni kara w danej sprawie. Wprawdzie co do zasady podstawą do miarkowania kary umownej zastrzeżonej na wypadek zwłoki w wykonaniu zobowiązania może być także okoliczność, że zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dotyczy to jednak sytuacji, w której częściowe wykonanie zobowiązania przed popadnięciem w zwłokę ma znaczenie dla wierzyciela i zaspokaja jego chroniony interes. Sąd Apelacyjny uznał natomiast, że w sytuacji, gdy przedmiotem zobowiązania pozwanego było dostosowanie budynku do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, to częściowe usunięcie usterek nie może zaspokajać interesu wierzyciela. Aby obiekt mógł poprawnie funkcjonować zgodnie z przepisami, istotne było kompleksowe usunięcie wszelkich wad i usterek.

ZAKRES ROSZCZEŃ ZWIĄZANYCH Z BŁĘDEM MEDYCZNYM

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2022 r., sygn. akt II CSKP 1301/22

Rozpoznawana sprawa dotyczyła powództwa rodziców oraz małoletniego pacjenta przeciwko podmiotowi leczniczemu m.in. o odszkodowanie i zadośćuczynienie w związku z błędami medycznymi w opiece okołoporodowej, skutkującymi niepełnosprawnością dziecka.

Powództwo co do zasady zostało uwzględnione. Oddalone zostało roszczenie w części obejmującej odsetki od zadośćuczynienia – powodowie dochodzili bowiem odsetek od upływu terminu zapłaty określonego w wezwaniu do zapłaty, a sąd przyznał zadośćuczynienie z odsetkami od dnia wydania wyroku. Ponadto sąd nie uwzględnił części roszczenia o odszkodowanie, która dotyczyła zwrotu wydatków na leczenie dziecka sfinansowanych w ramach zbiórki zorganizowanej przez fundację.

Powodowie wnieśli skargę kasacyjną, a na ich wniosek do postępowania przyłączył się Rzecznik Praw Pacjenta.

Sąd Najwyższy uwzględnił skargę kasacyjną i uchylił wyrok w zaskarżonej części, wskazując, iż co do zasady poszkodowanemu należą się odsetki od zadośćuczynienia od upływu terminu wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty, a nie od dnia wydania wyroku. Zasądzenie odsetek od daty wyrokowania jest możliwe tylko w przypadku, gdy przyznane przez sąd

zadośćuczynienie jest wyższe niż zadośćuczynienie odpowiednie na dzień wezwania zobowiązanego do zapłaty przez osobę poszkodowaną.

Sąd Najwyższy uwzględnił również zarzuty dotyczące oddalenia części powództwa obejmującego zwrot kosztów sfinansowanych przez fundację. W ocenie Sądu Najwyższego, przekazane w ramach zbiórki dobrowolne świadczenia osób trzecich nie mogą pomniejszać odszkodowania należnego od sprawcy. Przekazywanie poszkodowanemu środków w ramach działalności społecznej nie może wpływać na obniżenie zakresu odpowiedzialności sprawcy szkody. W ocenie Sądu Najwyższego inna sytuacja mogłaby mieć miejsce tylko wtedy, gdy udzielone wsparcie miało charakter publicznoprawny.

ELEKTRONICZNY WNIOSEK O UDOSTĘPNIENIE INFORMACJI PUBLICZNEJ BEZ WSKAZANIA DANYCH WNIOSKODAWCY

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 czerwca 2022 r., sygn. akt III OSK 5102/21

Przedmiotowa sprawa dotyczyła skargi na bezczynność organu w związku z nierozpoznanieniem wniosku skarżącego o udostępnienie informacji publicznej złożonego drogą mailową.

Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił wniesioną skargę. W uzasadnieniu wskazał, że każdy wniosek o udostępnienie informacji publicznej musi być podpisany tak, aby możliwa była jakakolwiek identyfikacja wnioskodawcy. Tymczasem w przedmiotowej sprawie wiadomość mailowa nie zawierała danych wnioskodawcy, jak również adres skrzynki mailowej nie wskazywał na dane pozwalające na ustalenie autora wniosku. W związku z tym, w ocenie Sądu, wniosek nie został złożony w sposób skuteczny, a tym samym organowi nie można przypisać bezczynności.

Wnioskodawca zaskarżył powyższy wyrok, a Naczelny Sąd Administracyjny uznał tę skargę za zasadną. Uzasadniając swój wyrok Sąd wskazał, że wniosek o udostępnienie informacji publicznej nie musi spełniać takich wymogów, jakie zostały określone w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego, bowiem na tym etapie nie stosuje się przepisów tej ustawy. Ponieważ w przepisach ustawy o dostępie do informacji publicznej nie został sformułowany wymóg podawania danych osobowych wnioskodawcy, to w ocenie Sądu wniosek niezawierający takich danych również należy uznać za skutecznie złożony. Konieczność identyfikacji wnioskodawcy uaktualni się jedynie w takich przypadkach, gdy niezbędne będzie wydanie decyzji administracyjnej o odmowie udostępnienia informacji publicznej, zajdzie konieczność

wezwania wnioskującego do uiszczenia opłaty lub gdy okaże się, że wnioskowana informacja ma charakter informacji publicznej przetworzonej. W innych przypadkach wniosek należy wykonać.

Nadto Naczelny Sąd Administracyjny nie zgodził się z oceną, że niepodpisany wniosek o udostępnienie informacji publicznej złożony drogą e-mail nie identyfikuje jego autora. Wskazał, że adres email, który nie odzwierciedla imienia i nazwiska, bądź nazwy wnioskodawcy, nie pozbawia go cech identyfikujących. W związku z tym, udostępnienie informacji publicznej na adres email, z którego przesłano wniosek zawsze będzie stwarzać pewność, iż informacja ta trafiła do autora wniosku, pomimo braku ujawnienia jego personaliów.

OCENA ZWIĄZKU NIERUCHOMOŚCI Z PROWADZENIEM DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA POTRZEBY PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 28 czerwca 2022 r., sygn. akt I SA/Gd 501/22

W rozpoznawanej sprawie prezydent miasta ustalił wysokość podatku od nieruchomości, przyjmując jako podstawę opodatkowania lokal użytkowy. Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy decyzję organu I instancji. Spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy sam fakt posiadania przez przedsiębiorcę gruntu, budynku lub jego części, powoduje w każdym przypadku obowiązek uiszczenia podatku od nieruchomości według stawek przewidzianych dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku ostatecznie uznał wniesioną skargę za zasadną. Orzekł, że o związaniu nieruchomości z prowadzeniem działalności gospodarczej przy ustalaniu podatku od nieruchomości nie może decydować wyłącznie posiadanie nieruchomości przez przedsiębiorcę lub inny podmiot prowadzący działalność gospodarczą. Oprócz samego posiadania nieruchomości przez przedsiębiorcę lub inny podmiot prowadzący działalność gospodarczą, nieruchomość powinna być faktycznie lub nawet potencjalnie wykorzystywana w działalności gospodarczej tego podmiotu. W ustaleniu istnienia związku nieruchomości z prowadzoną działalnością gospodarczą przydatne mogą być takie okoliczności jak wprowadzenie nieruchomości do ewidencji środków trwałych, ujęcie wydatków na nabycie lub wytworzenie oraz utrzymanie w kosztach działalności gospodarczej. W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dawał dostatecznych podstaw do stwierdzenia,

że nabyty przez Skarżących lokal jest związany z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą, dlatego Sąd uchylił zaskarżone decyzje organów.

KWALIFIKACJA OPISANYCH CZYNNOŚCI JAKO BADAŃ NAUKOWYCH BĄDŹ PRAC ROZWOJOWYCH NIE LEŻY PO STRONIE WNIOSKODAWCY

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 3 czerwca 2022 r., sygn. akt I SA/Bk 107/22

Zdaniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, błędnym jest pogląd organów interpretacyjnych, zgodnie z którym sama kwalifikacja czynności jako badań naukowych bądź prac rozwojowych leży po stronie wnioskodawcy. Nie można bowiem żądać od podatnika ubiegającego się o interpretację indywidualną, aby we własnym zakresie rozstrzygnął, czy podejmowane przez niego czynności stanowią działalność badawczo-rozwojową w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W rozpoznawanej sprawie Wnioskodawca zwrócił się do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej o wydanie interpretacji przepisów prawa podatkowego dotyczącej podatku dochodowego od osób fizycznych w zakresie preferencyjnego opodatkowania dochodów generowanych przez prawa własności intelektualnej – tj. tzw. IP Box. Wnioskodawca wniósł o udzielenie odpowiedzi m.in. na pytanie, czy podejmowana przez niego działalność polegająca na tworzeniu programów komputerowych stanowi prace rozwojowe w rozumieniu art. 5a pkt 40 ustawy o PIT, a tym samym czy stanowi działalność badawczo-rozwojową w rozumieniu art. 5a pkt 38 ustawy o PIT.

W odpowiedzi na wniosek organ zwrócił się o jego uzupełnienie poprzez m. in. wskazanie, czy działalność, którą prowadzi Wnioskodawca, jest działalnością twórczą obejmującą badania naukowe, czy prace rozwojowe. Wnioskodawca udzielając odpowiedzi opisał wykonywane przez siebie czynności i wskazał, że w jego ocenie wyczerpują one definicję działalności rozwojowej. Organ uznał, że odpowiedź miała zawierać stwierdzenie, a nie ocenę wnioskodawcy i tym samym uznał pismo za niewykonanie zobowiązania i pozostawił wniosek bez rozpoznania.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku uwzględnił skargę wnioskodawcy. Uznał, że organ bezpodstawnie przerzucił na skarżącego ciężar interpretacyjny przepisów prawa podatkowego. Wezwanie do sprecyzowania wniosku nie mogło prowadzić do żądania,

aby to sam wnioskodawca, przesądził kwestię, o którą zapytał. Wezwanie mogło prowadzić jedynie do sprecyzowania danych faktycznych dotyczących prowadzonej działalności, ale to organ powinien dokonać oceny tego stanu faktycznego w kontekście definicji działalności badawczo-rozwojowej.

III. Warto pamiętać

WYKONYWANIE KOPII DOKUMENTÓW TOŻSAMOŚCI PRZEZ INSTYTUCJE FINANSOWE

Na stronie Urzędu Ochrony Danych Osobowych ukazało się stanowisko w sprawie możliwości kopiowania dokumentów tożsamości przez instytucje finansowe.

Urząd Ochrony Danych Osobowych stoi na stanowisku, iż dokonywanie kopii dokumentów tożsamości jest możliwe jedynie wówczas, gdy działanie instytucji finansowej ma na celu przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Często dochodzi do sytuacji, kiedy instytucje finansowe przy zawieraniu umów o świadczenie usług wykonują fotokopie dowodu osobistego. Dla uzasadnienia swojego działania podają konieczność zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego, wskazanych w art. 34 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Art. 34 ust. 4 wskazanej ustawy stanowi z kolei, iż instytucje obowiązane na potrzeby stosowania środków bezpieczeństwa finansowego mogą przetwarzać informacje zawarte w dokumentach tożsamości klienta i osoby upoważnionej do działania w jego imieniu oraz sporządzać ich kopie.

Urząd Ochrony Danych Osobowych zwrócił uwagę, iż powyższy przepis nie daje instytucji finansowej podstaw do dokonania w każdej sytuacji kopii dokumentu tożsamości klienta. Przed zastosowaniem środków bezpieczeństwa, instytucje finansowe muszą przeprowadzić stosowną ocenę ryzyka. Przesłanki zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego wyszczególnia przepis art. 35 powyższej ustawy. Urząd podkreśla również, iż instytucje finansowe jako

administratorzy muszą stosować przepisy rozporządzenia o ochronie danych (RODO). W związku z tym, zastosowanie środków bezpieczeństwa finansowego musi być poprzedzone oceną, czy przetwarzanie danych osobowych zawartych w kopii dowodu dokumentu tożsamości jest niezbędne na potrzeby zastosowania środków bezpieczeństwa.

Odwołując się do banków, Urząd wskazał, że banki mogą przetwarzać dla celów prowadzonej działalności bankowej informacje zawarte w dokumentach tożsamości osób fizycznych. Nie oznacza to jednak, iż bank może dokonać kopii dokumentu tożsamości. Na podstawie wskazanego przepisu bank ma jedynie prawo do przetwarzania danych osobowych klienta zawartych w dokumencie tożsamości. W tym wypadku, zdaniem Urzędu wystarczające powinno być okazanie dokumentu do wglądu.

BRAK MOŻLIWOŚCI POBIERANIA DODATKOWYCH OPŁAT OD PACJENTÓW ZA UŻYWANIE WYPOSAŻENIA NALEŻĄCEGO DO SZPITALA

Na stronie Rzecznika Praw Pacjenta opublikowano stanowisko w sprawie możliwości pobierania przez szpital dodatkowych opłat od pacjentów w związku z użytkowaniem wyposażenia znajdującego się w szpitalu, m.in. opłat za korzystanie z energii elektrycznej, korzystanie z szafek szpitalnych, czy też czajników elektrycznych.

Zgodnie z treścią zajętego stanowiska, placówki medyczne, które udzielają świadczeń opieki zdrowotnej w związku z zawartą umową na finansowanie świadczeń w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia nie są uprawnione do pobierania dodatkowych opłat za korzystanie z jej wyposażenia. Szpital nie jest również uprawniony do pobierania opłat za korzystanie przez pacjenta z energii elektrycznej.

Zdaniem Rzecznika, korzystanie przez pacjenta z infrastruktury szpitala, w tym pobieranie energii elektrycznej m.in. dla naładowania telefonu komórkowego, należy zakwalifikować jako świadczenia związane z zakwaterowaniem pacjenta, które mieszczą się w zakresie świadczeń finansowanych ze środków publicznych. Ponadto pobieranie dodatkowych opłat, zdaniem Rzecznika jest działaniem nieetycznym.

**PRAWO PACJENTA DO PRZECHOWYWANIA RZECZY WARTOŚCIOWYCH
W DEPOZYCIE**

Rzecznik Praw Pacjenta opublikował na swojej stronie internetowej stanowisko w sprawie praw pacjenta oraz obowiązków szpitala dotyczących depozytu szpitalnego. Zgodnie z treścią art. 39 ustawy o Prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, pacjent przebywający w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, ma prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie. Koszty realizacji tego prawa ponosi ten podmiot, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

W ocenie Rzecznika Praw Pacjenta, jeżeli pacjent chce skorzystać z prawa do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie, szpital nie może odmówić pacjentowi realizacji tego prawa. Rzecznik przypomina, iż skorzystanie z depozytu szpitalnego jest tylko i wyłącznie prawem pacjenta, z którego może skorzystać, bądź nie. W związku z tym, pacjent nie może być przymuszany do pozostawienia rzeczy wartościowych w depozycie. Nie można również ograniczać pacjentowi w jakikolwiek sposób możliwości dostępu do rzeczy pozostawionych w depozycie. Przepisy nie uzależniają wydania rzeczy z depozytu od uzyskania przez pacjenta pisemnej zgody personelu medycznego placówki medycznej.

Rzecznik zwrócił uwagę, że pacjent, który przebywa w podmiocie leczniczym i skorzysta z depozytu szpitalnego, powinien otrzymać potwierdzenie, że jego rzeczy zostały przyjęte do depozytu. Oryginał karty depozytowej powinien zostać wystawiony przez pracownika podmiotu leczniczego, natomiast jej kopia przechowywana jest w księdze depozytów.